

ANTIPESTBELEID

Antipestbeleid voor de onderwijsgroep Tessenderlandt

oktober 2021

Onderwijsgroep Tessenderlandt
Van Riebeecklaan 2
4818 EB Breda
076 521 93 52

Voorwoord

Dit is het antipestbeleid van onderwijsgroep Tessengerlandt. In dit protocol staat de werkwijze die gehanteerd wordt bij pestgedrag en er staan voorwaarden en activiteiten in die pesten kunnen voorkomen. Het protocol is opgesteld om ouders, leerlingen en personeel te informeren over wat de onderwijsgroep doet om een zo veilig mogelijk schoolklimaat te creëren.

Dit protocol is de leidraad voor het omgaan met pesten. Bij het samenstellen van dit protocol is gebruik gemaakt van bestaande richtlijnen en protocollen. De aanpak van pestgedrag zoals beschreven in dit protocol is vanuit de eigen schoolvisie verder vormgegeven.

Directie onderwijsgroep Tessengerlandt

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
Pesten	4
Wat is pesten?	4
De verschillende rollen bij pesten	4
De gepeste leerling	4
De pester.....	4
Meelopers en getuigen	4
Het antipestprogramma	5
Uitgangspunten van de school/onderwijsgroep	5
Het protocol (algemeen)	6
Het protocol (taakverdeling)	7
Activiteiten en programma's	9
Relevante bronnen & lesmateriaal.....	9
Websites	9
Films met als thema pesten	10
Boeken met als thema pesten	10
Overig materiaal	10

Pesten

Wat is pesten?

Pesten betekent het systematisch misbruiken van je persoonlijke macht en/of kracht om anderen die zich niet of moeilijk kunnen verweren pijn te doen, te intimideren of bang te maken met de bedoeling er zelf beter van te worden. Pesten kent vele vormen, bijvoorbeeld verbaal, fysiek, materieel en digitaal, maar het belangrijkste is dat wanneer je je gepest *voelt*, er sprake kan zijn van pesten.

De verschillende rollen bij pesten

De gepeste leerling

Leerlingen die gepest worden of zich gepest voelen, vertonen soms verschillen ten opzichte van de groepsgenoten/pesters. Bijvoorbeeld in uiterlijk, gedrag, gevoelens of sociale uitingsvormen. Een kind dat wordt gepest, praat er thuis niet altijd over. Daar kunnen verschillende redenen voor zijn.

Mogelijke signalen van gepest worden

- Niet naar school willen
- Thuis niet over school vertellen
- Nooit andere kinderen mee naar huis nemen of bij anderen thuis gevraagd worden
- Slechtere resultaten op school dan vroeger
- Regelmatig spullen kwijt zijn of met kapotte spullen thuiskomen
- Regelmatig hoofdpijn of buikpijn hebben (psychosomatische klachten)
- Blauwe plekken hebben op ongewone plaatsen
- Niet willen slapen, vaker wakker worden, bedplassen, nachtmerries hebben
- De verjaardag niet willen vieren
- Niet buiten willen spelen
- Niet alleen een boodschap durven doen
- Niet meer naar een bepaalde club of vereniging willen gaan
- Bepaalde kleren niet meer willen dragen
- Thuis prikkelbaar, boos of verdrietig zijn
- Zelf blessures scheppen om niet naar school te hoeven

De pester

Pesters lijken vaak “populair”. Ze proberen hun populariteit vaak af te dwingen door stoer te doen en onkwetsbaar gedrag te vertonen. Pesters krijgen vaak andere kinderen mee. Doorgaans voelen pesters zich niet verantwoordelijk, omdat de gepeste leerling er in hun beleving om vraagt om gepest te worden óf ze hun eigen gedrag niet als pesten zien. Pestgedrag kan een dieper liggende oorzaak hebben.

Meelopers en getuigen

Meelopers zijn leerlingen die incidenteel meedoen met het pesten. Dit gebeurt mogelijk uit angst om zelf in de slachtofferrol terecht te komen, maar het kan ook zo zijn dat meelopers in populariteit willen meeliften met de pester. De meeste leerlingen houden zich afzijdig als er wordt gepest. Ze voelen zich vaak wel schuldig over het feit dat ze niet in de bres springen voor de gepeste leerling of geen hulp inschakelen.

Het antipestprogramma

Docenten en onderwijsondersteunend personeel hebben de taak om samen met de ouders en de leerlingen pesten waar mogelijk te voorkomen. De school is verantwoordelijk voor de veiligheid en het welbevinden van de leerlingen op school.

Pesten is onacceptabel en vraagt om een duidelijke en krachtige reactie vanuit de school. Het antipestprotocol bevestigt dat de school pestgedrag niet accepteert en volgens een protocol wil aanpakken en stoppen.

Uitgangspunten van de school/onderwijsgroep

Een dergelijk protocol kan alleen functioneren als aan bepaalde voorwaarden is voldaan:

1. De school is actief in het scheppen van een veilig, pedagogisch klimaat, onder andere ter voorkoming van pesten.
2. De school organiseert activiteiten in het kader van preventie.
3. Docenten en onderwijsondersteunend personeel moeten pesten kunnen signaleren en daar volgens protocol op kunnen reageren.
4. De school beschikt over een directe aanpak wanneer het pesten de kop opsteekt (het protocol).

Het protocol (algemeen)

1. De algemene verantwoordelijkheid van de school

- De school zorgt dat de directie, de mentoren en de docenten voldoende informatie hebben over pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten
- De school heeft een goed beleid rond pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school zo optimaal mogelijk is

2. Het bieden van steun aan de jongere die gepest wordt

- Het probleem wordt serieus genomen
- Er wordt uitgezocht wat er precies gebeurd is
- Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen
- Het aanbieden van hulp door de docent / mentor / leerlingbegeleider / afdelingsleider / antipestcoördinator

3. Het bieden van inzicht op het gedrag van de pester

- Het confronteren van de jongere met zijn gedrag en de gevolgen hiervan
- De onderliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen
- Het aanbieden van hulp door de docent / mentor / leerlingbegeleider / afdelingsleider / antipestcoördinator

4. Het probleem bespreekbaar maken in de klas

- De mentor bespreekt het pesten met de klas en benoemt de rol van alle leerlingen hierin. Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie
- De mentor evalueert het proces

5. Het bieden van steun aan de ouders

- Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen
- De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken
- De school verwijst de ouders zo nodig naar deskundige hulpverleners

Het protocol (taakverdeling)

De mentor

1. Elke mentor bespreekt en bewaakt de algemene afspraken en regels in de klas ten behoeve van positieve groepsvorming en het klassenklimaat. Indien een mentor daartoe aanleiding ziet, besteedt hij expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek. Het onderling plagen en pesten wordt hierbij genoemd en onderscheiden. Ook worden de rollen van de pester, de gepeste, de meelopers en de stille getuigen benoemd.
2. Wanneer het pesten plaatsvindt in klassenverband, gaat de mentor het gesprek aan met de betrokkenen. Vervolgens organiseert de mentor een gesprek tussen de leerlingen en probeert tot goede afspraken te komen.
3. De mentor bespreekt het vervolgtraject indien het pesten zich herhaalt.
4. De mentor meldt het gedrag aan de leerlingbegeleider.
5. De mentor informeert en/of betreft ouders er bij.
6. De mentor registreert de gebeurtenissen en gemaakte afspraken in Magister.

De leerlingbegeleider

1. De leerlingbegeleider neemt de rol van procesbegeleider van de mentor over bij herhaling van het pestgedrag en wanneer het pesten het klassenverband overstijgt. Hij/zij betreft de mentor(en) hierbij.
2. De leerlingbegeleider heeft een gesprek (zo nodig met de mentor) met de gepeste en de pester apart en/of organiseert een herstelgesprek tussen beiden.
3. In het contact met de pester is het doel drieledig, namelijk:
 - confronteren
 - mogelijke onderliggende oorzaken op tafel krijgen
 - helderheid geven over het vervolgtraject bij herhaling van pesten
4. In het contact met de gepeste wordt gezocht naar verhoging van de weerbaarheid.
5. Zo nodig adviseert de leerlingbegeleider hulp van een deskundige aan zowel de pester als de gepeste. Ouders worden hierbij betrokken.
6. De leerlingbegeleider koppelt alle informatie terug naar de mentor en registreert in Magister.

De vertrouwenspersoon

De vertrouwenspersoon is aanspreekbaar in geval van pesten, discriminatie, agressie, geweld en (seksuele) intimidatie. De vertrouwenspersoon zal de richtlijnen volgen zoals die door het protocol en de klachtenprocedure Libréon worden omschreven.

Antipestcoördinator / ondersteuningscoördinator

Binnen de onderwijsgroep Tessenderlandt zijn de antipestcoördinator en ondersteuningscoördinator dezelfde persoon. De antipestcoördinator bewaakt het proces rondom het pesten op school. Preventie, monitoren en schoolveiligheidsbeleid t.a.v. pesten aanscherpen behoren tot zijn taken. De antipestcoördinator laat zich informeren door de mentor, leerlingbegeleider en afdelingsleider. Hij/zij geeft advies aan de schoolleiding en alle betrokkenen.

Docenten en onderwijsondersteunend personeel

Docenten en onderwijsondersteunend personeel hebben vooral een signalerende rol. Wanneer zij pesten waarnemen of vermoedens van pesten hebben, wordt er van hen verwacht dat zij hierop adequaat reageren en een melding doen bij de mentor en/of leerlingbegeleider.

Schoolleiding

Als interventies niet het gewenste resultaat opleveren, wordt de schoolleiding betrokken. Deze kan als uiterste sanctionerende maatregel overgaan tot het schorsen en/of verwijderen van een leerling.

Activiteiten en programma's

De onderwijsgroep Tessenderlandt beschikt over de volgende activiteiten en programma's, waar schoolspecifiek keuzes gemaakt worden.

- Klimaatschaal & SIGA afnemen – er wordt jaarlijks een afnamemoment georganiseerd om het klassenklimaat en emotioneel welbevinden van leerlingen in kaart te brengen – naar aanleiding hiervan kunnen acties worden ondernomen door de mentor, eventueel in samenwerking met leerlingbegeleider en/of gedragswetenschapper en/of afdelingsleider
- Rots & Water
- Herstelrecht en herstelgerichte gespreksvoering
- Lessenreeks 'RESPECT'
- Lessenreeks 'Mediawijsheid'
- Lessenreeks 'Meidenvenijn'
- Lessenreeks 'Spijt!' (leerjaar 1)
- Lessenreeks 'Online pesten' (leerjaar 2)
- Lessenreeks 'it's up to you'
- Lessenreeks 'Orde'

Relevante bronnen & lesmateriaal

Websites

- **www.stoppestennu.nl**
Stichting Stop Pesten Nu. Informatie-, expertise en kenniscentrum met een uitgebreide kennisbank gericht op het aanpakken van (cyber)pesten voor een duurzaam werk-, leer- en leefklimaat.
- **www.pestweb.nl**
Pagina gericht op kinderen met informatie over pesten op school en tips en advies om pesten tegen te gaan.
- **www.nji.nl/nl/Kennis/Dossier/Pesten**
Dossier van het Nederlands Jeugdinstuut (NJI) met informatie over de aanpak, achtergronden, gevolgen en oorzaken van pesten.
- **www.schoolenveiligheid.nl**
Stichting School en Veiligheid ondersteunt scholen bij het bevorderen van een sociaal veilig klimaat door het geven van actuele informatie en deskundig advies via de website, trainingen, conferenties en de helpdesk.
- **www.vraaghetdepolitie.nl**
Pagina speciaal voor jongeren voor vragen over veiligheid. 'Pesten & Online' staat als apart thema op deze website.
- **www.jouwggd.nl**
Alles over gezondheid voor jongeren

Films met als thema pesten

- Bluebird (2004)
- Mean creek (2005)
- Mean girls (2006)
- Spijt (2013)
- It's up to you

Boeken met als thema pesten

- De zusjes Kriegel (Marc de Bel)
- Nu niet nooit niet (Kirsten Boie)
- Arend Roman (Stefan Brijs)
- Big (Mireille Geus)
- Vossenjacht (Anja van Praag)
- Spijt (Carry Slee)
- Kappen (Carry Slee)
- Morgenster (Ellen Tijsinger)

Overig materiaal

- Kletskaarten Pesten van Docentenbijscholing
- Online cursus Cyberpesten herkennen en aanpakken (E-wise)